

दयितव्यम्,	दाययितव्यम्,	दिदयिषितव्यम्,	दादयितव्यम्;
दयनीयम्,	दायनीयम्,	दिदयिषणीयम्,	दादयनीयम्;
दाय्यम्,	दाय्यम्,	दिदयिष्यम्,	दादय्यम्;
ईषदयः-दुर्दयः-सुदयः ;	—	—	—
दय्यमानः,	दाय्यमानः,	दिदयिष्यमाणः,	दादय्यमानः ;
दायः,	दायः,	दिदयिषः,	दादयः ;
दयितुम्,	दाययितुम्,	दिदयिषितुम्,	दादयितुम् ;
दया,	दायना,	दिदयिषा,	दादया ;
दयनम्,	दायनम्,	दिदयिषणम्,	दादयनम् ;
दयित्वा,	दाययित्वा,	दिदयिषित्वा,	दादयित्वा ;
प्रदय्य,	प्रदाय्य,	प्रदिदयिष्य,	प्रदादय्य ;
दायम् २, } दयित्वा २, }	दायम् २, } दयित्वा २, }	दिदयिषम् २, } दिदयिषित्वा २, }	दादयम् २ ; } दादयित्वा २. }

(821) “दरिद्रा दुर्गतौ” (II-अदादि:-1073. अक. सेट्. पर.)

जक्षित्यादिः । धातोरस्यानेकाच्त्वाद् यङ् न ।

^१दरिद्रयकः-यिका, ^२दरिद्रिकः-द्रिका, ^४दिदरिद्रिषकः-षिका-दिदरिद्रासकः-सिका ;

1. भिदादेः (3-3-104) आकृतिगणत्वात् स्त्रियामङि रूपमेवम् ।
2. ‘दरिद्राजागृहीषीष्टाम् एकां च चिरेर्जिरेः ।
अदन्तोर्णोतिवेवीडां स्मर्यते नेत्, तथा लडेः ॥’ इति प्राचीनैः स्मरणात्
धात्वाकारस्येत्संज्ञा न । ‘दरिद्रातेरार्धधातुके लोपो वाच्यः’ (वा. 6-4-114)
इत्यत्र ‘अर्धधातुके’ इत्यस्य विषयसप्तमीत्वाद्वापि आकारस्य लोपे प्राप्ते, ‘न
दरिद्रायके लोपो दरिद्राणे न चेष्ट्यते ।’ (भाष्येष्टिः 6-4-114) इति वचनात्
ण्वुलि आकारलोपो न । ‘आतो युक् चिच्छ्रुतोः’ (7-3-33) इति युगागमे रूपमेवम् ।
3. ण्यन्तात् ण्वुलि, णिचोऽप्यार्धधातुकत्वेन प्रत्ययोत्पत्तेः प्रागेव (णिज्जिवक्षायामेव)
आकारलोपे रूपम् । एवं ण्यन्ते सर्वत्र आकारलोपो ज्ञेयः ।
4. ‘दिदरिद्रिषतीत्येके दिदरिद्रासतीति वा ॥’ (भाष्येष्टिः 6-4-114) इति वचनात्
अस्माद्धातोः सनि इडविकल्पो भवतीति ज्ञायते । इदपक्षे आकारलोपे, षत्वे च
दिदरिद्रिषकः इति, इडभावपक्षे आकारलोपाभावे दिदरिद्रासकः इति
च रूपम् । एवमेव सञ्जन्ते सर्वत्र रूपद्वयस्योपपत्तिर्ज्ञेया ।